

ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΗ

Τα όρια του φόβου, τα όρια της δημοκρατίας

Του **Θωμά Τσαλαπάτη**

«Πήγαινε πίσω στο κρεβάτι σου, Αμερική! Η κυβέρνηση γνωρίζει πώς έγιναν όλα. Πήγαινε στο κρεβάτι σου, Αμερική. Η κυβέρνηση έχει και πάλι τον έλεγχο. Ορίστε λοιπόν, Αμερική. Είσαι ελεύθερη να πράξεις αυτό που σου λέμε, είσαι ελεύθερη να πράξεις αυτό που σου λέμε»

Bill Hicks

Το επιχείρημα των εκλογών χρησιμοποιήθηκε καθ' όλη την προηγούμενη περίοδο ως ένα επιχείρημα συρρίκνωσης πολιτικών ελευθεριών και διεκδικήσεων. Η ανά τέσσερα χρόνια εκλογική διαδικασία αναγνωριζόταν επί της ουσίας ως το μόνο πολιτικό δικαίωμα στο οποίο ο πολίτης μπορούσε να συμμετάσχει. Οι πορείες, οι απεργίες, οι καταλήψεις χώρων, οποιουδήποτε είδους διεκδίκηση, οποιουδήποτε είδους δημιουργική συμμετοχή περιγραφόταν και αντιμετωπιζόταν ως παράνομη, αχρειαστή ή καταχρηστική. «Αν ο λαός επιθυμεί κάτι διαφορετικό, μπορεί να το εκφράσει με την ψήφο του στις επόμενες εκλογές». Αυτή ήταν η μόνιμη επωδός υπεράσπισης των διάφορων πολιτικών επιλογών και εφαρμογών (όσο οι εκλογές βρίσκονταν μακριά). Μία επωδός

η οποία σήμαινε πως στο ενδιάμεσο διάστημα μια κυβέρνηση είχε το δικαίωμα να πράξει με ελευθερία απόλυτη στα όρια της ασυδοσίας. Στον κυρίαρχο λόγο, η στιγμή των εκλογών ήταν το δικαίωμα το οποίο καταργούσε όλα τα άλλα ενεργητικά δικαιώματα.

Ακόμα και έτσι, οι τρεις τελευταίες κυβερνήσεις αποδεικνύουν το πόσο διάτρητο υπήρξε ακόμα και αυτό το δικαίωμα. Οι κυβερνήσεις Παπανδρέου και Σαμαρά εκλέχθηκαν με προεκλογικά προγράμματα τα οποία δεν είχαν καμία σχέση με όσα εφάρμοσαν στη συνέχεια, ενώ η ενδιάμεση κυβέρνηση Παπαδήμου διορίστηκε χωρίς εκλογές, με επικεφαλής κάποιον τον οποίο ο κόσμος όχι μόνο δεν επέλεξε αλλά στην πλειοψηφία του ούτε καν τον γνώριζε. Οι υποσχέσεις έχασαν οποιονδήποτε δεσμευτικό χαρακτήρα και αναδρομικά η επιλογή του κόσμου έφτανε τα όρια του τυχαίου με την εφαρμοσμένη πολιτική στον ρόλο του δώρου-έκπληξη. Με τον τρόπο αυτόν είδαμε έμπρακτα πως το δικαίωμα που καταργεί όλα τα άλλα δικαιώματα υπήρξε στην πραγματικότητα μια πρόφαση δικαιώματος.

Ήταν οι ίδιοι που χρησιμοποίησαν με τον τρόπο αυτόν το επιχείρημα των εκλογών, αυτοί

που στην πρόσφατη περίοδο περιέγραψαν το ενδεχόμενο ως μια καταστροφή χωρίς προηγούμενο. Η φράση «ο κόσμος δεν θέλει εκλογές» χρησιμοποιήθηκε σε τέτοιο βαθμό και με τέτοιο τρόπο ώστε να υποβαθμίσει ακόμα και αυτήν την πρόφαση δικαιώματος στα όρια της παραξενιάς και του καπρίτσιου. Με το να ορίζεις τον μονόδρομο σαν το μοναδικό σημείο στον ορίζοντα της πυξίδας, στην πραγματικότητα επιβάλλεις την κατάργηση της επιλογής: «είστε ελεύθεροι να κάνετε αυτό που σας λέμε, είστε ελεύθεροι να κάνετε αυτό που σας λέμε».

Είναι το ίδιο δημοκρατικό μπουλουίκι που στις μέρες μας περιφέρει τον εαυτό του από κανάλι σε κανάλι κρατώντας μια βιβλική γενειάδα και έναν λόγο Αποκάλυψης. Ο φόβος έχει οριστεί ως το μόνο επιχείρημα. Ένα επιχείρημα που δεν επιχειρηματολογεί αλλά κραυγάζει, ένα κατοικίδιο που γαβγίζει ώστε να διώξει μακριά τα όποια ενδεχόμενα και το όποιο μέλλον δεν είναι στην πραγματικότητα παρόν. Και όλα αυτά τοποθετημένα σε ένα προσεκτικά κατασκευασμένο περιβάλλον. Με τα δελτία ειδήσεων να υπερτονίζουν δηλώσεις Ευρωπαίων αξιωματούχων και πολιτικών, δημοσιεύματα του διεθνούς Τύπου και

Ο λόγος των
μνημονιακών
κομμάτων καταργεί
στην ουσία
τη δημοκρατία.

προβλέψεις
των μέντιουμ
της πολιτικής, ξε-

χνώντας τεχνηέντως ακόμη και να αναφέρουν όλες τις αντίστοιχες αντίθετες φωνές που επιχειρηματολογούν και πολλές φορές ακόμα και βεβαιώνουν για το αντίθετο αποτέλεσμα. Μα το πλαίσιο αυτό δεν έχει να κάνει με την πολιτική, έχει να κάνει με τα αντανακλαστικά του συναισθήματος. Ο λόγος αυτός δεν έχει στόχο να πείσει, αλλά να τρομάξει. Είναι ο ίδιος λόγος που συρρίκνωσε όλα τα δικαιώματα στο τεμάχιο του ενός δικαιώματος, στη συνέχεια το μετέτρεψε σε πρόφαση δικαιώματος, για να το βαφτίσει αργότερα αχρειαστό και επικίνδυνο ενδεχόμενο. Ο λόγος αυτός που στο όνομα της δημοκρατίας καταργεί τη δημοκρατία.

Στην οριακή αυτή κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε, στον δρόμο αυτό της απώλειας της κυριολεξίας, των λέξεων, των δικαιωμάτων, τον οποίο συνεχίζουμε να περπατούμε, δεν θα ήταν υπερβολή να παραδεχτούμε πως τα όρια του φόβου μας είναι αυτά που περιγράφουν και τα όρια της δημοκρατίας.

✱ tsalapatitis.blogspot.gr